

מסך עשן / תמיר בלנק

מתי ואיך ניתן לתבוע חברי עמותה על חובותיה?

חוק העמותות קובע כי עמותה היא אישיות משפטית עצמאית ונפרדת מחבריה. משמעות הדבר היא שהעמותה כשירה לחובות ולזכויות. היא זכאית לשלם כסף, לתבוע ולהיתבע בבית משפט כעמותה, ובדרך כלל החברים בה לא יהיו אחראים באופן אישי בגין פעולותיהם.

כאשר גורם מתוך העמותה חורג מסמכותו, קרי פועל שלא במסגרת הרשאה שקיבל מהעמותה, או פועל שלא בתום לב כלפי צד שלישי שמחוץ לעמותה, יכול הצד השלישי לדרוש כי תוטל על אותו אדם אחריות אישית בגין מעשיו. משמעות הדבר היא שאותו גורם יהויב באופן אישי ולא יזכה להגנה בטענה שפעל כעמותה.

פתרון נוסף להטלת אחריות על גורמים מתוך העמותה הוא 'הרמת מסך', שמשמעותה: ייחוס החובות והזכויות של העמותה לחבריה. 'הרמת מסך' אינה הליך המצוי באופן מפורש בחוק העמותות, אולם יש נטייה בפסיקה ואצל אנשי משפט לחשוב כי ניתן להרים מסך בנסיבות הקבועות בחוק החברות, כלומר כאשר השימוש בעמותה נועד לרמות, כשקיים עירוב נכסים, כשהנכסים והמשאבים של העמותה לא התאימו להיקף פעולותיה או כאשר הדבר נכון וצודק בנסיבות העניין.

פתרון נוסף יכול להגיע מצד רשם העמותות, הרשאי להתערב בעמותות שהתגלו בהן אי סדרים כספיים ואחרים, ולפנות מיוזמתו לבית המשפט כדי לדרוש את פירוק העמותה ואת העברת ניהולה לידי מפרק מטעמו. המפרק יצטרך לדאוג להחזרת הכספים לנושי העמותה.

* הכותב הוא עו"ד המתמחה בתחום העמותות

כד ביג (ללא מע"מ)
ג' | גת ים קניון בת ים
12 פאור סנטר (ישפרו)
וטשילד | גת אביב ג
ים | עפולה הנשיא 15
03-6812535 זזז

בלבד | ט.ל.ח.